

Begeleiden van kwetsbare vrijwilligers

Tips voor inclusief vrijwilligerswerk

Bij de zoektocht naar nieuwe vrijwilligers wordt niet altijd stilgestaan bij de meerwaarde die mensen met een beperking voor een organisatie kunnen hebben. Men is meestal bang dat begeleiden van deze vrijwilligers te veel tijd kost. Met dit document willen we vrijwilligersorganisaties handvatten geven om te kijken naar de mogelijkheden, talenten en kwaliteiten die mensen met een beperking hebben, hoe zij ook een plek binnen het vrijwilligerswerk kunnen krijgen en de meerwaarde die zij kunnen hebben voor de organisatie.

In dit document wordt gesproken over 'kwetsbare vrijwilligers' en 'mensen met een beperking'. Hiermee bedoelen we kwetsbaarheid of beperkingen in de breedste zin van het woord. Bijvoorbeeld vrijwilligers met een psychische of fysieke beperking, een taalachterstand of een andere beperking waardoor ze mogelijk een ander soort begeleiding nodig hebben dan andere vrijwilligers.

Alles voor en over vrijwilligerswerk

Kennismakingsgesprek

Een vrijwilliger komt vaak bij een organisatie binnen omdat diegene de organisatie kent en interessant vindt of omdat er een vacature open staat. Tijdens een kennismakingsgesprek kun je goed ontdekken wat iemand een organisatie te bieden heeft. Houdt daarbij de volgende punten in gedachten:

- Kijk naar de persoon, niet naar de vacature. Biedt een klus aan afgestemd op talenten en kwaliteiten.
- Informeer naar de kwetsbaarheid. Vraag eens wat iemands beperking is en wat diegene nodig heeft om goed te kunnen functioneren in een organisatie.
- Focus op talent in plaats van op beperking. Wat zijn iemands talenten en interesses? Vraag waar de vrijwilliger goed in is en wat diegene zou willen.
- Waar liggen de mogelijkheden en beperkingen? Welke aanpassingen moeten eventueel gedaan worden voordat een vrijwilliger aan de slag kan?
- Kijk naar een plek op maat. Zorg bijvoorbeeld dat het vrijwilligerswerk aanvullend is op het huidige werk of verdeel een functie in kleinere opdrachten.
- Vraag naar eerdere ervaringen, bijvoorbeeld ander vrijwilligerswerk of in het geval van iemand met een migratie-achtergrond het werk wat in het land van herkomst is gedaan.
- Heeft de vrijwilliger een externe begeleider? Bespreek dan wie welke rol heeft en zet de gemaakte afspraken op papier.

Tips voor de begeleiding

- Behandel iedereen gelijkwaardig. Respect en acceptatie is belangrijk, net als het gevoel dat iemand erbij hoort.
- Kijk kritisch naar de toegankelijkheid van jouw organisatie. Zijn er vooroordelen binnen de huidige vrijwilligersgroep? Probeer deze dan weg te nemen. Kijk ook goed naar de fysieke toegankelijkheid. Kleine aanpassingen kunnen een groot verschil maken.
- Zorg voor een goed inwerktraject. Kijk hierbij goed naar de behoeftes van de vrijwilliger. Het kan fijn zijn als de vrijwilliger een vast persoon heeft om op terug te kunnen vallen.
- Zorg voor voldoende tijd, aandacht en een luisterend oor. Bijvoorbeeld door even een koffiemomentje te houden met de vrijwilliger.
- Pas het werk aan op de behoefte van de vrijwilliger. Denk hierbij aan vermindering van werkdruk, niet teveel opdrachten tegelijkertijd en geschikte en concrete taken.
- Zorg voor een goede waardering. Geef af en toe een complimentje, houdt regelmatig een werkgesprek waarbij je vraagt hoe het gaat en benadruk dat wat goed gaat.
- Schenk vertrouwen en laat de vrijwilliger zelf zijn of haar grenzen bepalen.
- Kijk voorbij een eventuele taalachterstand. Soms durven mensen niet te spreken, omdat ze bang zijn fouten te maken. Wees je daarbij ook bewust van non-verbale signalen.
- Houdt rekening met de culturele verschillen. Geef de vrijwilliger de mogelijkheid om hun ervaringen te delen met andere vrijwilligers.

Omgaan met diverse vrijwilligers

Elke doelgroep heeft een andere aanpak nodig. Maar voor iedere vrijwilliger geldt dat hij/zij wil meedoen, er bij wil horen, talenten wil benutten en met respect behandeld wil worden. Het kan helpen om je te verdiepen in de verschillende doelgroepen. Neem bijvoorbeeld eens contact op met een organisatie die werkt met een bepaalde doelgroep. Zij delen graag hun ervaringen en hebben vaak handige en interessante tips.

Contactgegevens

Dit document is gemaakt in samenwerking met diverse organisaties die werken met kwetsbare doelgroepen. Wil je graag meer weten? Neem gerust contact op met één van onderstaande personen:

MEE Veluwe

Gretha Visserman

E-mail: g.visserman@meeveluwe.nl

MEE maakt meedoen mogelijk voor alle mensen die hierin door hun kwetsbaarheid of beperking worden belemmerd.

GGnet

Sylvia van der Landen

E-mail: s.vanderlanden@ggnet.nl

GGNet is specialist voor mensen met psychische problemen en hun naasten.

De Klup Apeldoorn

Wilma Hartman

E-mail: w.hartman@deklupapeldoorn.nl

De Klup is een Kluphuis voor mensen met een verstandelijke beperking uit Apeldoorn en omgeving.

Stimenz

Radna Stins (project Cultuurverbinders)

E-mail: r.stins@stimenz.nl

Stimenz levert diensten en kennis om te zorgen dat mensen zelfredzaam zijn en goed en prettig kunnen wonen en leven.

Riwis

Sanne Libert

E-mail: s.libert@riwis.nl

Riwis Zorg & Welzijn ondersteunt mensen met psychische, sociaal-maatschappelijke of lichamelijke hulpvragen

Apeldoorn Pakt Aan

E-mail: info@apeldoornpaktaan.nl

Apeldoorn Pakt Aan is dé plek voor vrijwilligerswerk in Apeldoorn

Documenten en artikelen

Wil je meer weten over dit onderwerp? Lees dan ook eens de onderstaande artikelen, brochures en handreikingen.

- ⇒ Brochure: [Focus op talent in plaats van beperking – Tips voor vrijwilligersorganisaties](#) (Movisie)
- ⇒ Handreiking: [Samen bouwen aan een dak - Handreiking voor het werken met kwetsbare vrijwilligers](#) (Netwerk Dak)
- ⇒ Artikel: [Asielzoekers en vrijwilligerswerk, hoe zit het?](#) (Apeldoorn Pakt Aan)
- ⇒ Inspiratiebundel [‘Talenten samen benutten’](#) (Movisie)
- ⇒ Brochure: [Succesvol begeleiden van vrijwilligers met psychische klachten](#) (VC Utrecht)

Meer weten?

Wil je graag meer weten over hoe je kwetsbare vrijwilligers op de juiste manier kunt betrekken bij jouw organisatie? Vraag dan een adviesgesprek aan bij Apeldoorn Pakt Aan.

Kijk voor meer informatie op www.apeldoornpaktaan.nl of neem contact op via 055 - 52 70 581 of info@apeldoornpaktaan.nl

Alles voor en over vrijwilligerswerk